

t.a.v. Onafhankelijk Diemen

Onderwerp
Beantwoording schriftelijke vragen Bekostigingsregeling

Datum
17 maart 2026

Geachte lezer,

De fractie van Onafhankelijk Diemen heeft aan het college tijdens de begroting 2026 een aantal vragen gesteld over Bekostigingsregeling. Deze vragen behandelen we schriftelijk. Onderstaand treft u de beantwoording van deze vragen aan conform het Reglement van Orde van de gemeenteraad van Diemen, artikel 48. Voordat we uw vragen beantwoorden willen we aangeven dat door een interne omissie uw vragen later door ons in behandeling zijn beantwoord dan gebruikelijk. Wij bieden u hiervoor onze excuses aan.

Vraag 1

'Het is bekend dat de opvang van Oekraïners voor veel gemeenten een lucratieve inkomstenbron is (bekostigingsregeling). Is dat ook het geval bij de huidige opvang van statushouders en asielzoekers?'

Antwoord vraag 1

De suggestie dat de opvang van Oekraïners een lucratieve inkomstenbron is, klopt niet voor de gemeente Diemen. Daarbij verschilt de financiële systematiek rondom opvang en huisvesting per doelgroep en is dit niet direct vergelijkbaar.

- **Ontheemden uit Oekraïne**

Voor ontheemden uit Oekraïne ontvangen gemeenten een bijdrage van het Rijk via de Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne. Deze regeling is ingericht om gemeenten te compenseren voor de kosten die zij maken voor onder andere opvanglocaties, leefgeld, begeleiding en organisatiekosten. Het budget van deze regeling dat resteert is overgeheveld aan de Reserve Grondzaken, voor de aanschaf van de flexwoningen waar ontheemden uit Oekraïne in worden gehuisvest. Deze dekking is niet voldoende voor de gehele aanschaf, zie voor verdere toelichting de geheime bijlage bij het MPG 2024.

- **Asielzoekers**

Voor asielzoekers ligt de verantwoordelijkheid voor opvang primair bij het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA). De kosten voor opvang worden door het COA gedragen. Als het AZC opent heeft de gemeente recht op een jaarlijkse vergoeding voor algemene voorzieningen. Te denken valt aan vergoeding voor ambtelijke capaciteit (op het gebied van onderwijs, veiligheid) of investeringen

zodat de vluchtelingen meekunnen doen in de Diemense samenleving. De vergoeding wordt gebaseerd op de capaciteitsplaatsen van de locatie (voor bewoners van een COA-locatie die niet zijn ingeschreven in de Basisregistratie personen (BRP)). Gemeenten kunnen voor de huisvestingskosten van het basisonderwijs aan asielzoekerskinderen een beroep doen op de 'regeling onderwijshuisvestingsbudgetten asielzoekers' (OHBA-regeling). De gemeente ontvangt een eenmalige vergoeding voor voorlichtingskosten in het eerste jaar (voor voorbereidingskosten).

- **Statushouders**

Voor statushouders geldt dat zij na het verkrijgen van een verblijfsvergunning worden gehuisvest in reguliere woningen. Gemeenten ontvangen hiervoor geen aparte opvangvergoeding. Wel ontvangen gemeenten middelen via het gemeentefonds en specifieke uitkeringen voor onder andere inburgering, participatie, doorstroomlocatie en maatschappelijke begeleiding.

De verschillende regelingen zijn in beginsel bedoeld om kosten te dekken die gemeenten maken bij de uitvoering van deze taken.

Vraag 2

'Kan er worden aangegeven in een overzicht hoeveel elke groep bijdraagt aan de financiën van de gemeente?'

Antwoord vraag 2

De bijdragen vanuit het Rijk verschillen per doelgroep en zijn gekoppeld aan specifieke taken en verantwoordelijkheden van gemeenten. Omdat deze regelingen verschillende doelen en kostenposten betreffen, zijn zij financieel niet één-op-één met elkaar te vergelijken.

Duidelijk is dat de opvang van deze doelgroepen geen lucratieve inkomstenbron is voor de gemeente Diemen, maar dat we het gebruiken om onze kosten te dekken.

In de reguliere financiële rapportages, waaronder kwartaalbrieven en jaarrekeningen, wordt inzicht gegeven in de inkomsten en uitgaven die samenhangen met deze taken. In onderstaande tabel geven we een overzicht van de inkomsten en uitgaven in 2025.

2025	Begroot	Bijdrage van het Rijk of provincie	Werkelijke kosten
Oekraïne	€ 1.715.000	€ 1.750.000	€ 1.750.000 #
Statushouders	€ 630.000	€ 630.000	€ 630.000
Asielopvang	€ 190.000	€ 80.000	€ 175.000

Waarvan toegevoegd aan de Reserve Grondzaken ter dekking van aanschaf en verplaatsing flexwoningen: € 1.337.297

Toelichting op tabel

Oekraïne:

Vanuit het Rijk ontvangen wij in 2025 een bedrag van afgerond €1.750.000.

Statushouders:

Vanuit het Rijk ontvangen wij een bedrag van afgerond €630.000,-. Dit is de bijdrage voor de doorstroomlocatie aan de Diemerdreef, waarover u in de vierde kwartaalbrief 2025 bent geïnformeerd.

Asielzoekers (COA-opvang):

Vanuit de provincie Noord-Holland krijgen wij een bedrag van €80.000 voor de asielopvang in Diemen.

Vraag 3

'Wat zijn de kosten per doelgroep?'

Antwoord vraag 3

De kosten verschillen per doelgroep en hangen samen met de aard van de voorzieningen. Dit is toegevoegd in de tabel bij vraag 2.

Bij ontheemden uit Oekraïne gaat het bijvoorbeeld om kosten voor:

- exploitatie van opvanglocaties;
- leefgeld;
- begeleiding en ondersteuning;
- organisatie en uitvoering;
- toevoeging aan reserve grondzaken ter dekking van aanschaf en verplaatsing flexwoningen.

De kosten leefgeld zullen in 2025 ongeveer €120.000 bedragen, de uitvoeringskosten zullen ongeveer €343.000 bedragen en het verschil tussen de opbrengsten en kosten zal naar de reserve Grondzaken gaan, dit als dekking voor de aanschaf van de flexwoningen.

Voor statushouders liggen de kosten vooral bij:

- huisvesting via de reguliere woningvoorraad;
- inburgering en participatie;
- maatschappelijke begeleiding;
- doorstroomlocatie;
- inzet vanuit het sociaal domein.

De kosten zullen hier ongeveer even hoog zijn als de opbrengsten. €395.000 is bestemd voor transitiekosten (investeringen in de woningen en ambtelijke inzet), en €235.000 voor uitvoeringskosten op basis van een bedrag per persoon, vergelijkbaar met de vergoeding die we ontvangen voor de Oekraïense ontheemden.

Voor asielzoekers worden de meeste kosten gedragen door het COA, voor de ambtelijke inzet is een bedrag opgenomen in de begroting. Zie ook het antwoord op vragen 1 en 2.

De exacte kosten zijn afhankelijk van factoren zoals aantallen, type opvang en individuele ondersteuningsbehoefte. Deze worden verwerkt in de gemeentelijke financiële rapportages.

Vraag 4 en 5

'Twee derde van de Oekraïners heeft een baan en kan verplicht worden om zelf ook een bijdrage te doen in de kosten. Gebeurt dat ook in Diemen en hoeveel dragen zij zelf bij?'

Antwoord vraag 4 en 5

Ja. Ontheemden uit Oekraïne die inkomsten uit arbeid hebben en verblijven in gemeentelijke opvang betalen op grond van landelijke regelgeving een eigen bijdrage aan de kosten van opvang. Overigens is het goed om te melden dat Diemen, nog voordat de landelijke regelgeving werd ingevoerd een eigen bijdrage ontving van Oekraïners. Deze eigen bijdrage is bedoeld om een deel van de kosten van verblijf en voorzieningen te dekken en sluit aan bij het uitgangspunt dat mensen die inkomen hebben naar vermogen bijdragen.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Diemen,

de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

G. T. Wildeman

E. Boog